

Комісія з питань розвитку аграрного ринку України
Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства
України

Україна, 01001, Київ-1
вул. Михайлівська, 24Б, оф. 83

Тел.: (+380 44) 490-7078, 490-7079
Факс: (+380 44) 278-1287
E-mail: office@amdi.org.ua

ПРОТОКОЛ

засідання Комісії з питань розвитку аграрного ринку України
Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України

від 21 серпня 2013 року

Початок засідання: 11 год. 00 хв.
Місце проведення: м. Київ, вул. Хрещатик, 24,
зала засідань (к.408), IV поверх Мінагрополітики

Головував – Андрієвський В.Є., Голова Комісії з питань розвитку аграрного ринку

Присутні: Андрієвський В.Є., Антоненко Г. (за дорученням Клименка В.Г.), Бартковський І.І., Беляєв О.І. (за дорученням Федоренка С.В.), Вітвицький В.М., Вержиховський О.М. (за дорученням Ліссітса А.М.), Гусар В.Г. (за дорученням Кравчука В.Г.), Івченко О.В. (за дорученням Пахно В.Г.), Ільницька Т.Є., Капшук С.П., Карпенко В.О., Козаченко Л.П., Кожанов Ю.Г. (за дорученням Балдинюка О.В.), Коренькова Г.М., Мартинюк Н.М., Милованов Є.В., Молдаван Л.В., Новіков Г.В., Притульська Н.В., Саливіна Г.В., Смовж Т. (за дорученням Дерев'янка Г.О.), Супліна Т.П., Харченко Г.І., Чайка О.П., Чуйко О.А. (за дорученням Кривов'язого С.Й.), Ювченко А.Г., Ярчук М.М.

Запрошені: Артюшин В.І., Богданова А.В., Дем'нчук В.В., Дубінюк Ю.В., Ємельянова Ж.Л., Заблоцький А., Заблоцький М., Іващенко О.О., Каліберда О.В., Козловська М.В., Кучинська В.В., Матюша П., Пугачов М.І., Р.Дж. Хейгер, Саранчук А., Сеперович Н.В., Тимченко В.Н., Ярошовець В.С.

1. Передумови створення дієвої системи реєстрації та поводження з ГМО в Україні

Тимченко В.Н.

Тимченко В.Н.

Нагадав, що у травні 2007 року було прийнято Закон України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів». Введення в дію цього Закону призупинило б виробництво сої, кукурудзи та ріпака, які містять ГМО, що негативно вплинуло б на експорт та виготовлення кормів. Ще в 2007 році було зроблено перевірку на наявність ГМО в цих культурах, що дає можливість стверджувати, що до 30% з них містять ГМО. До сьогодні цей Закон не може повноцінно увійти в дію через відсутність повного обсягу необхідних підзаконних актів, до того ж існуючі акти місцями суперечать один одному. Зауважив про відсутність незалежних лабораторій для проведення аналізів за світовими стандартами. У ситуації, що склалася, Закон є недіючим.

Досвід роботи з експортування зернових культур показує, що ті лінії, генні модифікації яких офіційно зареєстровано у Європейському Союзі, без будь-яких ускладнень отримують митний дозвіл.

Запропонував, для упорядкування існуючої проблеми, усунення протиріч та суперечностей ввести на три роки тимчасовий дозвіл для використання ліній ГМО, які мають реєстрацію в Європі та інших країнах світу. Наголосив, що Україна сьогодні не має лабораторій для проведення аналізів

за світовими стандартами та не проводить необхідних митних перевірок. Зауважив, що в світі немає офіційних даних про негативний вплив культур з ГМО на середовище та живі організми.

Запросив підтримати пропозицію про тимчасовий дозвіл на виробництво кормів для тваринництва і експортування сої, кукурудзи та ріпаку, що містять ГМО, спираючись на європейський досвід. Ці кроки дозволять не втратити ринки збуту та зберегти наповнення державного бюджету за період налагодження власної системи реєстрації та контролю в Україні.

2. Проблеми в галузі біобезпеки України

Іващенко О.О.

Іващенко О.О.

Звернув увагу на необхідність вирішення ситуації протиріччя, яка викликана тим, що офіційно культур з ГМО в Україні не існує. Проте, на території країни безконтрольно вирощують і реалізують товарну продукцію з посівів ГМ культур, у тому числі і на експорт. Акцентував увагу на необхідності залучення науковців до відповідних розробок та досліджень. Розвиток біотехнологій, як і науки в цілому, вимагає уваги, кадрів і відповідних обсягів фінансування. Необхідно конструктивно вирішувати існуючі правові питання.

Вирішення процесу повернення у правове поле запропоновано у два етапи:

- по-перше, дозволити державну реєстрацію ГМ рослин, стосовно яких Європейська комісія надала позитивні висновки з безпечності та дозвіл на їх використання. Тимчасову реєстрацію ГМО необхідно надавати тільки для вирощування ГМ рослин і виготовлення з них продукції, призначеної для кормових цілей та експорту, строком не більше трьох років;

- по-друге, забезпечити розробку та ухвалення до кінця 2013 року змін до Закону України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» для усунення наявних суперечностей, забезпечення інституційної єдності у процесі державної реєстрації та використання ГМО відповідно до вимог Світової організації торгівлі та Європейського Союзу. Зазначені зміни мають забезпечити системний підхід до реєстрації ГМО та продукції, виготовленої з її використанням.

Запропоновано створити при профільному комітеті Верховної Ради України робочу групу, до складу якої включити експертів усіх зацікавлених сторін, у тому числі, спеціалістів громадських організацій АПК.

Милованов Є.В.

Зауважив, що прийняття запропонованого документу про тимчасову реєстрацію фактично є легітимізацією кроків у небажаному напрямку розвитку ГМ культур. Вважає взагалі недоцільним впровадження та розвиток в Україні подібного напрямку у сільському господарстві. Закликав до відмови від практики використання ГМ культур.

Вітвицький В.М.

Наголосив, що є супротивником використання ГМО продукції. В той же час, враховуючи світовий досвід і ситуацію в країні, вважає за необхідне прийняти тимчасову реєстрацію. Але наголосив на необхідності обов'язково відобразити у документах, що тимчасова реєстрація надається лініям, що мають офіційну реєстрацію в світі, як культури що найменше впливають на оточуюче середовище.

Молдаван Л.В.

Звернула увагу, що в наданих документах не знайшли відображення наслідки, які матимуть місце при порушенні запропонованих вимог та не відображені перспективи на майбутнє, по закінченню трьох років. Запропонувала внести до документу уточнення, що ГМО-лінії, які використовуються в Україні повинні мати постійну реєстрацію у Європі.

Козловська М.В.

Наголосила на необхідності наукового забезпечення процесів контролю біобезпеки за вимогами Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», згідно з угодами з ЄС та відповідними розпорядженнями Кабінету Міністрів України. Також, нагадала про необхідність створення незалежних лабораторій згідно з законами про підтвердження відповідності і розробки незалежного маркування, що передбачено світовими ринковими вимогами. Запропонувала створити на базі Комісії з питань розвитку аграрних ринків України Комітету з біо- та харчової безпеки за регуляторними вимогами ЄС, в тому числі для третіх країн.

3. Шляхи удосконалення Закону України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів».

Козаченко Л.П.

Козаченко Л.П.

Погодився з висловленими зауваженнями та пропозиціями. В той же час, підкреслив що реалії сьогодення вимагають термінових рішень. Абсолютна відмова сьогодні від ГМ культур на глобальному ринку зменшить наявність зернових культур, що призведе до небажаних наслідків. Закон, який прийнятий в Україні, категорично забороняє застосування ГМО продукції для виробництва продуктів харчування населення. Експорт та годівля тварин відноситься до інших питань. Підкреслив необхідність створення власного реєстру ГМО продукції, враховуючи те, що не доведено безпосередній вплив ГМО продукції на людину, але не викликає сумніву наявність опосередкованого впливу. В Європі заборонені лінії ГМО, які мають найбільш негативний вплив на навколишнє середовище.

Запропонував, враховуючи існуючу ситуацію з реалізацією положень діючого Закону, прийняти оголошені зміни: тимчасову реєстрацію надавати лише для вирощування ГМО рослин і виготовленої з них продукції, призначеної для кормових цілей та експорту, строком не більше трьох років, і тільки для ліній, які мають постійну реєстрацію в Європейському Союзі, що не змінюють оточуюче середовище.

Вирішили: прийняти запропонований проект рішення з урахуванням уточнень, що були запропоновані.

Голосували:

«За» - 23; «Проти» - 1; «Утрималися» - 3

Голова Комісії

В.С. Андрієвський

Відповідальний секретар Комісії

Г.М.Коренькова